

REGERINGEN

Regeringsbeslut 4

2004-09-16

S2004/6369/FH

Socialdepartementet

Statens folkhälsoinstitut
103 52 STOCKHOLM

Uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp för implementering av alkohol- och drogförebyggande arbete i skolan

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens folkhälsoinstitut att tillsätta en arbetsgrupp för att uppdatera och genomföra den implementeringsplan som tidigare redovisats till regeringen om alkohol- och drogförebyggande arbete i skolan. Arbetet skall ske i samarbete med Alkoholkommittén (S 2001:02), Mobilisering mot narkotika (S 2002:03) och Myndigheten för skolutveckling och i dialog med Brottsförebyggande rådet och Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet.

Uppdragets innehåll och inriktning redovisas i *bilagan* till detta beslut.

Uppdraget avrapporteras årligen med slutrapport senast den 31 december 2007.

Morgan Johansson

Karin Nilsson Kelly

Kopia till

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet/BA
Utbildningsdepartementet
Socialutskottet
Socialstyrelsen
Statens skolverk
Myndigheten för skolutveckling
Brottsförebyggande rådet
Svenska Kommunförbundet
Landstingsförbundet
Alkoholkommittén (S 2001:02)
Mobilisering mot narkotika (S 2002:03)

Socialdepartementet

2004-09-16

Uppdrag till Statens folkhälsoinstitut att tillsätta en arbetsgrupp för implementering av alkohol- och drogförebyggande arbete i skolan

Bakgrund:

Den 1 september 2003 redovisade Myndigheten för skolutveckling tillsammans med Statens folkhälsoinstitut i samråd med Svenska Kommunförbundet ett regeringsuppdrag som handlade om att *”stärka den narkotikaförebyggande verksamheten i skolan”*. Rapporten var en vidareutveckling av ett tidigare regeringsuppdrag om skolans alkoholskadeförebyggande verksamhet som Statens folkhälsoinstitut redovisade i samarbete med Skolverket våren 2002 i utredningen *”Förebyggandets konst”*. De båda uppdragen redovisades i en sammanhängande rapport, där alkohol- och narkotikaperspektiven integrerades och sattes in i ett vidare skolutvecklingsperspektiv. Rapporten innehåller även en implementeringsplan som utvecklades i samråd med Alkoholkommittén (S 2002:03), Mobilisering mot narkotika (S 2001:02) och Svenska Kommunförbundet.

Skolan är samhällets viktigaste arena för hälsofrämjande och förebyggande arbete när det gäller barn och ungdomar. Rapporten beskriver vad skolan kan göra för att främja ungdomars hälsa och förebygga alkohol- och narkotikamissbruk och andra riskbeteenden. Skolans arbete med att skapa goda miljöer för lärande och utveckling och för att stärka ungdomars fysiska och psykiska välbefinnande och utveckling spelar också en avgörande roll i det förebyggande arbetet mot alkohol och narkotika. Skoltrivsel är en avgörande skyddsfaktor mot olika former av missbruk, men även mot utvecklingen av våld, kriminalitet och psykisk ohälsa.

Rapporten beskriver också inom vilka områden det är viktigt att arbeta och vilka metoder som har stöd i aktuell preventionsforskning och som har vetenskapligt dokumenterad effekt. Det gäller framför allt insatser för att stärka samarbetet mellan skolan och föräldrarna och mellan skolan och fritidsverksamheten. Det är särskilt viktigt är att föra ut kunskap om aktuell

svensk forskning som visar på betydelsen av föräldrars normbildning och tydlighet kring 18-årsgränsen för alkoholkonsumtion.

Lärare behöver också få ta del av undervisningsmodeller som prövats inom området som visat sig vara framgångsrika när det gäller att stärka elevernas sociala kompetens och förebygga alkoholskador och narkotikamissbruk. Att motverka skololk, att utveckla elevhälsans arbete och att skolan har en tydlig policy i frågor som rör alkohol och narkotika är andra väsentliga insatser.

Myndigheternas ansvarsfördelning:

Myndigheten för skolutveckling arbetar med övergripande frågor som rör kvalitetsarbete för att förbättra skolans hela verksamhet. En mycket viktig uppgift är att verka för en hälsofrämjande skolutveckling. Att föra ut innehållet i propositionen *Hälsa, lärande och trygghet* utgör ett viktigt led i detta arbete.

Statens folkhälsoinstitut får i uppdrag att föra ut kunskap om verkningsfulla metoder och hur det alkohol- och narkotikaförebyggande arbetet ska kunna stärkas i skolan.

Arbetsgruppen skall:

Uppdatera implementeringsplanen, prioritera insatserna och utveckla arbetet steg för steg under en period av minst tre år. Arbetet avrapporteras till regeringen årligen. Rapporten skall innehålla en resultatbeskrivning i form av en analys av det alkohol- och narkotikaförebyggande arbetets omfattning och genomslag i skolan.

Målen för arbetet enligt implementeringsplanen är:

- Att alla kommuner skall nås av information om värdet av en alkohol- och narkotikapolicy i skolan,
- att samtliga skolledare nås av kunskap om värdet av en ny inriktning på alkohol- och narkotikaförebyggande insatser i skolan,
- att kommuner tar ansvar för att stimulera skolor att skapa policier för att främja elevers hälsa och förebygga alkoholskador, drogmissbruk samt andra riskbeteenden,
- att olika former av fortbildning om förebyggande arbete görs tillgänglig för lärare och annan skolpersonal,
- att framställa och sprida kunskapsunderlag och annat material som är nödvändiga i informations- och utbildningsprocessen.